

Kiss Károly:

Megtévesztő számok Ukrajna tervezett EU-tagsága kapcsán

Egy Hvg-cikkben arról olvashattunk, hogy Ukrajna felvétele csak egészen kis mértékben rontaná a kelet-középeurópai tagországok európai-uniós pénzügyi helyzetét. Magyarországnak 2022-ben 4.220 millió euró volt az EU-val szembeni egyenlege (ennyivel múlták felül az EU-s támogatások a befizetéseinket) és Ukrajna felvétele után ez 4.031 millió euróra csökkenne. A többi térségi tagország pénzügyi helyzete is hasonlóan alakulna: Csehországban 2.648 millió euróról 2.139-re, Romániában 5.496-ról 5.256-ra és Lengyelországban 11.141 millióról 10.357-re csökkenne az EU-val szemben fennálló pozitív pénzügyi mérleg.

Ezzel szemben az ukrán felvétel pénzügyi terhének oroszánrészt a gazdag tagországok viselnék. Franciaország negatív mérlege például 9.584 millió euróról 12.740 millióra nőne, Németországé pedig 21.545 millióról 26.168-ra.

Ezek megtévesztő adatok. Az EU költségvetésének nem az a kiindulópontja, hogy mennyivel kell támogatni a kevésbé fejlett tagországokat, és annak érdekében mekkora legyen a fejlettebb tagok befizetése. (Azaz, ha a szegényebb tagországok száma és súlya nő, akkor a gazdagabbaknak nagyobb hozzájárulást kell fizetni.) Az EU költségvetésének döntő részét a tagországok nemzetitermék-arányos befizetései adják. Ebből származik a közös költségvetés közel 60 százaléka. (A többi bevételt az áfa-bevételek egy része és egyéb források adják.)

A támogatások két fő formája az agrártámogatás és a vidékfejlesztés. A mezőgazdasági támogatás a fejlett nyugat-európai tagországoknak is jár: azt úgy tekintik, mint a tájvédelem fontos eszközét, és a zsugorodó mezőgazdaságot a hagyományos életmód fenntartása szempontjából is támogatják. Továbbá: el akarják kerülni a teljes importfüggőséget az élelmiszerek és mezőgazdasági termékek terén. Itt tehát nincs különbség fejlett és elmaradott tagország között, Ukrajna belépésével a nyugatiak nem járnának rosszabbul, mint a keletiek – de az összes mezőgazdasági támogatás egy jelentős részét elvinné Ukrajna.

A támogatások másik nagy tétele a kohéziós alapok, melyek az elmaradott térségek felzárkóztatását szolgálják. Itt nagy átrendeződés lenne Ukrajna jávára, de a fejlett tagországokat ez már nem érinti, ebből a támogatásból csak elvétele, egy-egy nyugaton lévő elmaradott terület részesedett. Míg tehát az agrártámogatások csökkenése a mezőgazdaság arányában minden tagországot érintene, a vidékfejlesztési pénzek újraelosztása csak a kelet-európaiakat sújtaná.

Az előregedő fejlett országok egyre nagyobb munkaerő-hiányát az ukrán munkaerő-kínálat meg fogja oldani, nem kell majd a kockázatos bevándorlásra hagyatkozni. Az ukrán termőföld, az ásványkincsek és a nagy piac további kedvező lehetőségeket nyújtanak számukra. Szó sincs tehát arról, hogy az ukrán belépés a fejlett országoknak nagyobb terhet jelentene, sőt; ennek egyértelműen az ellenkezője igaz. Az átlagos fejlettségi szint alatti tagok

számára az ukrán belépés csak hátrányokkal jár majd. Ami érthetetlen, miért csak a magyarok tiltakoznak ellene – a többiek ennyire gyávák lennének?

Ukrajna felvétele immár elkerülhetetlenül napirendre tűzné az EU intézményi (kétsebességű integráció) és döntéshozatali (a tagállami vétó kiiktatása) reformját. Ez a változás hátrányosan érintené a nemzeti identitásra nagyobb hangsúlyt fektető tagországokat.

Slusszpoén: A hivatkozott Hvg-cikk ezzel a mondattal fejeződik be: „az Orbán-kormánynak 15 év alatt sem sikerült felkészítenie az országot egy ilyen versenyhelyzetre” ...

Köln, 2025. június 3.